

ikke have for mange af disse, som bliver tilovers i Hovedstaden, at de har noget Kendskab og Kærlighed til den danske Jord og det danske Landbrug og er i Stand til at søge ud paa Landet og der maaske mange Gange skabe sig et lykkeligt Hjem! Det vil have overordentlig Betydning ikke alene for den vedkommende selv, men for det hele Samfund. Jeg vil derfor slutte disse faa Bemærkninger med endnu en Gang at rette en alvorlig Henstilling til Landmændene om at lukke Døren op for de smaa Københavnerne, helst saa højt op, at der, hvor der er Plads og Raad, kan smutte et Par smaa Københavner ind, en stor og en lille. De gør derved en stor Gerning og en god Gerning imod Børnene; imod Dem selv og imod det hele Samfund.

Kierkegaard: Da det kun er et Par lokale Spørgsmaal, jeg ønsker at omtale; kan jeg med Lethed følge Formandens Henstilling om at tale kort. — Under Behandlingen af Finanslovsforslaget i Fjor tillod jeg mig at omtale en Bevilling, som staaar opført paa Landbrugsministeriets Budget under § 13 II. D. 3. og omfatter Udgift til Sandflugtens Dæmpning i Hjørring, Thisted, Ringkøbing og Ribe Amter, en Bevilling, der i alt ordinært andrager 22,000 Kr., men som ikke bruges fuldt ud. Der er saaledes paa forrige Aars Regnskab kun brugt 16,193 Kr., altsaa ikke noget stort Beløb. Jeg omtalte den Gang udførligt det kæmpemæssige Arbejde, som Beboerne i disse og de nærliggende Sogne i en lang Aarrække havde udført for at beplante Klitterne i disse 4 jyske Amter med den stive Græsart, der hedder Marehalm, og som egner sig ypperlig til at dæmpe Sandflugten, et uhyre Arbejde, for hvilket de i Aarhundreder aldrig har oppebaaret en eneste rød Øre, idet Staten ikke bidrog andet dertil end at føre Tilsyn dermed og have Ledelsen deraf. Arbejdet maatte Beboerne i disse Klitsogne selv udføre. Jeg skal ikke i Aar nærmere komme ind derpaa, men kan henvise til mine Udtalelser i Fjor. Saadan stod Forholdene, indtil vi den 29. Marts 1867 fik en Lov om Sandflugtens Dæmpning. Efter den Tid paahviler det endnu Beboerne at udføre Arbejdet, men nu faar de dog et Vederlag derfor, idet Staten betaler Halv-

delen ifølge denne Lov, Amtskommunen $\frac{1}{6}$, Sognekommunerne $\frac{1}{6}$ og de private Klitejere $\frac{1}{6}$. For de sidstes Vedkommende gaar det i Regelen saadan, at de Arealer, de ejer, er værdiløse, og derfor falder det over paa Sognekommunen, saaledes at denne kommer til at udrede $\frac{1}{3}$ af disse Udgifter. Jeg udtalte i Fjor, og jeg siger det samme i Aar, at det er mig ubegribeligt, at et saadant Arbejde, der tjener til at bevare Landet mod Ødelæggelse, netop skal paahvile de Folk, som har de største Ulemper deraf. Jeg henvendte mig den Gang til den højtærede Landbrugsminister, om han ikke fandt Tiden passende til at komme med et Forslag til Ændring i Loven af 1867, en Ændring, der skulde gaa ud paa, at disse Udgifter ene og alene skulde afholdes af Statskassen. Det er en Samfundssag at værne Landet mod Sandflugt, ligesom det er en Samfundssag at værne det mod Ødelæggelse af Havet. Naar man paa Vestkysten bygger Høfder, kræver man ikke, at de tilstødende Kommuner skal deltage i Udgifterne dertil. Men jeg synes, at naar det er rigtigt at værne Landet mod Vandets Ødelæggelser, er det lige saa rimeligt at værne det mod Sandets Ødelæggelser. Jeg bebudede den Gang, at der fra Klitsognene i de 4 jyske Amter, som altsaa har lidt under Ulempen ved Sandflugten, vilde gennem de respektive Sogneraadsforeninger blive indsendt et Andragende til Landbrugsministeren. Nogle faa Dage efter blev Andragendet indsendt. Men hvilken Skæbne dette Andragende har faaet, derom meldes intet, der hersker Tavshed derom. Den daværende Landbrugsminister udtalte her i sit Svar til mig, at naar et saadant Andragende som det af mig bebudede var indkommet til Ministeriet, vilde man tage Sagen op til Behandling og muligvis kunne fremsætte et Forslag i den Retning, jeg havde antydnet. Dette er ikke sket. Nu ønsker jeg af den højtærede Landbrugsminister at høre, hvilken Skæbne dette Andragende har faaet, og om man fra Ministeriets Side kan vente et Lovforslag desangaaende i en ikke alt for fjern Fremtid. De Folk, der har indsendt Andragendet, er selvfølgelig i høj Grad interesserede i dette Spørgsmaal, og Svaret kom-